

دانشگاه پیام نور

واحد مشهد

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته جامعه شناسی

سنجش احساس نابرابری جنسیتی در بین زنان خانه دار
مشهدی در سال ۱۳۶۰

استاد راهنما : محسن نوغانی

نگارش : سمیه کیان پور

پاییز ۱۳۹۰

	فصل اول	
۲	مقدمه	۱-۱
۲	بیان مسأله	۲-۱
۸	اهداف تحقیق	۳-۱
۸	اهداف کلی	۱-۳-۱
۸	اهداف جزئی	۲-۳-۱
	فصل دوم	
۱۱	مقدمه	۱-۲
۱۱	مبانی نظری	۲-۲
۱۱	اهمیت بررسی موضوعات مربوط به زنان	۱-۲-۲
۱۴	احساسات	۲-۲-۲
۲۰	برابری	۱-۳-۲
۲۷	نابرابری جنسیتی	۱-۴-۲
۲۸	نظریه بلومبرگ در مورد نابرابری جنسیتی	۲-۴-۲
۳۱	ادراک نابرابری	۳-۴-۲
۳۶	واکنش به نابرابری	۴-۴-۲
۳۷	چهارچوب نظری	۵-۲
۳۷	احساس نابرابری	۱-۵-۲
۴۰	احساس محرومیت	۲-۵-۲
۴۳	گروه مرجع	۳-۵-۲
	فصل سوم	
۵۰	مقدمه	۱-۳
۵۰	پیشینه داخلی	۲-۳
۵۵	پیشینه خارجی	۳-۳

۵۸	فرضیات اصلی	۱-۴-۳
۵۸	فرضیات فرعی	۲-۴-۳
۶۰	مدل تحلیلی	۳-۴-۳
	فصل چهارم	
۶۲	مقدمه	۱-۴
۶۲	نوع تحقیق	۲-۴
۶۲	جامعه آماری	۳-۴
۶۲	واحد نمونه گیری و مشاهده	۴-۴
۶۳	حجم نمونه و روش نمونه گیری	۱-۴-۴
۶۴	تعریف نظری متغیرها	۵-۴
۶۴	احساس نابرابری جنسیتی	۱-۵-۴
۶۶	احساس محرومیت نسبی	۲-۵-۴
۶۶	تعریف عملیاتی متغیرها	۶-۴
۶۶	تعریف عملیاتی احساس نابرابری جنسیتی	۱-۶-۴
۶۶	تعریف عملیاتی احساس محرومیت نسبی	۲-۶-۴
۶۸	ابزار گرد اوری اطلاعات	۷-۴
۶۸	روایی شاخص ها	۸-۴
۶۹	پایایی شاخص ها	۹-۴
۷۰	شیوه های تجزیه و تحلیل اطلاعات	۱۰-۴
	فصل پنجم	
۷۳	مقدمه	۱-۵
۷۳	توصیف	۲-۵
۸۴	جدول توزیع فراوانی	۱-۲-۵
۸۵	اماره های توصیفی به ترتیب شاخص ها	۲-۲-۵
۸۶	تحلیل داده ها	۱-۳-۵

	فهرست جداول	
۶۸	روایی شاخص ها	۱-۴
۶۹	پایایی شاخص ها	۲-۴
۷۰	شیوه های تجزیه و تحلیل اطلاعات مربوط به فرضیات	۳-۴
۷۳	توزیع فراوانی بعد حقوقی احساس نابرابری جنسیتی	۱-۵
۷۴	توزیع فراوانی بعد سیاسی احساس نابرابری جنسیتی	۲-۵
۷۴	توزیع فراوانی بعد اجتماعی احساس نابرابری جنسیتی	۳-۵
۷۵	توزیع فراوانی بعد فرهنگی احساس نابرابری جنسیتی	۴-۵
۷۵	توزیع فراوانی بعد اقتصادی احساس نابرابری جنسیتی	۵-۵
۷۶	توزیع فراوانی تحصیلات فرد	۶-۵
۷۶	توزیع فراوانی شغل فرد	۷-۵

۷۷	توزیع فراوانی شغل همسر فرد	۸-۵
۷۷	توزیع فراوانی احساس محرومیت نسبی از لحاظ وضعیت تغذیه	۹-۵
۷۷	توزیع فراوانی احساس محرومیت نسبی از لحاظ وضعیت درآمد	۱۰-۵
۷۸	توزیع فراوانی احساس محرومیت نسبی از لحاظ وضعیت پوشاک	۱۱-۵
۷۹	توزیع فراوانی احساس محرومیت نسبی از لحاظ وضعیت وسیله نقلیه	۱۲-۵
۸۰	توزیع فراوانی احساس محرومیت نسبی از لحاظ وضعیت مسکن	۱۳-۵
۸۰	توزیع فراوانی احساس محرومیت نسبی از لحاظ وضعیت آموزش	۱۴-۵
۸۱	توزیع فراوانی احساس محرومیت نسبی از لحاظ وضعیت امنیت	۱۵-۵
۸۱	توزیع فراوانی احساس محرومیت نسبی از لحاظ وضعیت بهداشت	۱۶-۵
۸۲	توزیع فراوانی احساس محرومیت نسبی از لحاظ وضعیت اوقات فراغت	۱۷-۵
۸۲	توزیع فراوانی احساس محرومیت نسبی از لحاظ وضعیت رسیدن به حقوق خود	۱۸-۵
۸۳	میزان استفاده از اینترنت	۱۹-۵
۸۴	توزیع فراوانی احساس نابرابری جنسیتی	۲۰-۵

۸۴	توزیع فراوانی احساس محرومیت نسبی	۲۱-۵
۸۵	اماره های توصیفی شاخص احساس نابرابری جنسیتی	۲۲-۵
۸۶	اماره های توصیفی شاخص احساس محرومیت نسبی	۲۳-۵
۸۷	آزمون کالموگرف اسمیرونوف برای توزیع نرمال	۲۴-۵
۸۸	آزمون کروسکال والیس مربوط به رابطه احساس نابرابری جنسیتی و تحصیلات فرد	۲۵-۵
۸۹	آزمون رابطه بین تحصیلات و بعد حقوقی احساس نابرابری جنسیتی	۲۶-۵
۹۰	آزمون رابطه بین تحصیلات و بعد فرهنگی احساس نابرابری جنسیتی	۲۷-۵
۹۱	آزمون رابطه بین تحصیلات و بعد سیاسی احساس نابرابری جنسیتی	۲۸-۵
۹۲	آزمون رابطه بین تحصیلات و بعد اجتماعی احساس نابرابری جنسیتی	۲۹-۵
۹۳	آزمون رابطه بین تحصیلات و بعد اقتصادی احساس نابرابری جنسیتی	۳۰-۵
۹۴	آزمون رابطه بین شغل و احساس نابرابری جنسیتی	۳۱-۵
۹۵	آزمون رابطه بین شغل و بعد حقوقی احساس نابرابری جنسیتی	۳۲-۵
۹۶	آزمون رابطه بین شغل و بعد سیاسی احساس نابرابری جنسیتی	۳۳-۵
۹۷	آزمون رابطه بین شغل و بعد اجتماعی احساس نابرابری جنسیتی	۳۴-۵
۹۸	آزمون رابطه بین شغل و بعد اقتصادی احساس نابرابری جنسیتی	۳۵-۵
۹۹	آزمون رابطه بین شغل و بعد فرهنگی احساس نابرابری جنسیتی	۳۶-۵
۱۰۰	آزمون رابطه بین احساس نابرابری جنسیتی و احساس محرومیت نسبی	۳۷-۵
۱۰۰	آزمون رابطه بین احساس نابرابری جنسیتی و بعد حقوقی احساس محرومیت نسبی	۳۸-۵
۱۰۱	آزمون رابطه بین احساس نابرابری جنسیتی و بعد سیاسی احساس محرومیت نسبی	۳۹-۵
۱۰۲	آزمون رابطه بین احساس نابرابری جنسیتی و بعد اجتماعی احساس محرومیت نسبی	۴۰-۵
۱۰۳	آزمون رابطه بین احساس نابرابری جنسیتی و بعد اقتصادی احساس محرومیت نسبی	۴۱-۵
۱۰۴	آزمون رابطه بین احساس نابرابری جنسیتی و بعد فرهنگی احساس محرومیت نسبی	۴۲-۵
۱۰۵	آزمون رابطه بین تحصیلات و احساس محرومیت نسبی	۴۳-۵
۱۰۶	آزمون رابطه بین شغل و احساس محرومیت نسبی	۴۴-۵
۱۰۷	آزمون رابطه بین استفاده از ماهواره و احساس نابرابری جنسیتی	۴۵-۵

۱۰۸	ازمون رابطه بین استفاده از ماهواره و احساس محرومیت نسبی	۴۶-۵
۱۰۹	ازمون رابطه بین استفاده از ماهواره و بعد حقوقی احساس نابرابری جنسیتی	۴۷-۵
۱۱۰	ازمون رابطه بین استفاده از ماهواره و بعد سیاسی احساس نابرابری جنسیتی	۴۸-۵
۱۱۱	ازمون رابطه بین استفاده از ماهواره و بعد اجتماعی احساس نابرابری جنسیتی	۴۹-۵
۱۱۲	ازمون رابطه بین استفاده از ماهواره و بعد اقتصادی احساس نابرابری جنسیتی	۵۰-۵
۱۱۳	ازمون رابطه بین استفاده از ماهواره و بعد فرهنگی احساس نابرابری جنسیتی	۵۱-۵
۱۱۴	ازمون رابطه شغل همسر و رابطه بین احساس نابرابری جنسیتی	۵۲-۵
۱۱۵	ازمون رابطه بین شغل همسر و بعد حقوقی احساس نابرابری جنسیتی	۵۳-۵
۱۱۶	ازمون رابطه بین شغل همسر و بعد سیاسی احساس نابرابری جنسیتی	۵۴-۵
۱۱۷	ازمون رابطه بین شغل همسر و بعد اجتماعی احساس نابرابری جنسیتی	۵۵-۵
۱۱۸	ازمون رابطه بین شغل همسر و بعد اقتصادی احساس نابرابری جنسیتی	۵۶-۵
۱۱۹	ازمون رابطه بین شغل همسر و بعد فرهنگی احساس نابرابری جنسیتی	۵۷-۵
۱۲۰	ازمون رابطه بین گروه مرجع خویشاوندان و بعد حقوقی احساس نابرابری جنسیتی	۵۸-۵
۱۲۱	ازمون رابطه بین گروه مرجع خویشاوندان و بعد سیاسی احساس نابرابری جنسیتی	۵۹-۵
۱۲۲	ازمون رابطه بین گروه مرجع خویشاوندان و بعد اجتماعی احساس نابرابری جنسیتی	۶۰-۵
۱۲۳	ازمون رابطه بین گروه مرجع خویشاوندان و بعد اقتصادی احساس نابرابری جنسیتی	۶۱-۵
۱۲۴	ازمون رابطه بین گروه مرجع خویشاوندان و بعد فرهنگی احساس نابرابری جنسیتی	۶۲-۵
۱۲۵	ازمون رابطه بین گروه مرجع هنرپیشه و بعد حقوقی احساس نابرابری جنسیتی	۶۳-۵
۱۲۶	ازمون رابطه بین گروه مرجع هنرپیشه و بعد سیاسی احساس نابرابری جنسیتی	۶۴-۵
۱۲۷	ازمون رابطه بین گروه مرجع هنرپیشه و بعد اجتماعی احساس نابرابری جنسیتی	۶۵-۵
۱۲۸	ازمون رابطه بین گروه مرجع هنرپیشه و بعد اقتصادی احساس نابرابری جنسیتی	۶۶-۵
۱۲۹	ازمون رابطه بین گروه مرجع هنرپیشه و بعد فرهنگی احساس نابرابری جنسیتی	۶۷-۵
۱۳۰	ازمون رابطه بین گروه مرجع روانشناسان و بعد حقوقی احساس نابرابری جنسیتی	۶۸-۵
۱۳۱	ازمون رابطه بین گروه مرجع روانشناسان و بعد سیاسی احساس نابرابری جنسیتی	۶۹-۵
۱۳۲	ازمون رابطه بین گروه مرجع روانشناسان و بعد اجتماعی احساس نابرابری جنسیتی	۷۰-۵

۱۳۳	ازمون رابطه بین گروه مرجع روانشناسان و بعد اقتصادی احساس نابرابری جنسیتی	۷۱-۵
۱۳۴	ازمون رابطه بین گروه مرجع روانشناسان و بعد فرهنگی احساس نابرابری جنسیتی	۷۲-۵
۱۳۵	ازمون رابطه بین گروه مرجع مذهبی و بعد حقوقی احساس نابرابری جنسیتی	۷۳-۵
۱۳۶	ازمون رابطه بین گروه مرجع مذهبی و بعد سیاسی احساس نابرابری جنسیتی	۷۴-۵
۱۳۷	ازمون رابطه بین گروه مرجع مذهبی و بعد اجتماعی احساس نابرابری جنسیتی	۷۵-۵
۱۳۸	ازمون رابطه بین گروه مرجع مذهبی و بعد اقتصادی احساس نابرابری جنسیتی	۷۶-۵
۱۳۹	ازمون رابطه بین گروه مرجع مذهبی و بعد فرهنگی احساس نابرابری جنسیتی	۷۷-۵
۱۴۰	ازمون رابطه بین گروه مرجع زنان موفق و بعد حقوقی احساس نابرابری جنسیتی	۷۸-۵
۱۴۱	ازمون رابطه بین گروه مرجع زنان موفق و بعد سیاسی احساس نابرابری جنسیتی	۷۹-۵
۱۴۲	ازمون رابطه بین گروه مرجع زنان موفق و بعد اجتماعی احساس نابرابری جنسیتی	۸۰-۵
۱۴۳	ازمون رابطه بین گروه مرجع زنان موفق و بعد اقتصادی احساس نابرابری جنسیتی	۸۱-۵
۱۴۴	ازمون رابطه بین گروه مرجع زنان موفق و بعد فرهنگی احساس نابرابری جنسیتی	۸۲-۵
۱۴۵	ازمون رابطه بین گروه مرجع اعضای خانواده و بعد حقوقی احساس نابرابری جنسیتی	۸۳-۵
۱۴۶	ازمون رابطه بین گروه مرجع اعضای خانواده و بعد سیاسی احساس نابرابری جنسیتی	۸۴-۵
۱۴۷	ازمون رابطه بین گروه مرجع اعضای خانواده و بعد اجتماعی احساس نابرابری جنسیتی	۸۵-۵
۱۴۸	ازمون رابطه بین گروه مرجع اعضای خانواده و بعد اقتصادی احساس نابرابری جنسیتی	۸۶-۵
۱۴۹	ازمون رابطه بین گروه مرجع اعضای خانواده و بعد فرهنگی احساس نابرابری جنسیتی	۸۷-۵
۱۵۰	ازمون رابطه بین گروه مرجع خویشاوندان و احساس نابرابری جنسیتی	۸۸-۵
۱۵۱	ازمون رابطه بین گروه مرجع خویشاوندان و احساس نابرابری جنسیتی	۸۹-۵
۱۵۲	ازمون رابطه بین گروه مرجع هنرپیشه و احساس نابرابری جنسیتی	۹۰-۵
۱۵۳	ازمون رابطه بین گروه مرجع مذهبی و احساس نابرابری جنسیتی	۹۱-۵
۱۵۴	ازمون رابطه بین گروه مرجع زنان موفق و احساس نابرابری جنسیتی	۹۲-۵
۱۵۵	ازمون رابطه بین گروه مرجع اعضای خانواده و احساس نابرابری جنسیتی	۹۳-۵
۱۵۶	ازمون رابطه بین بعد حقوقی احساس نابرابری جنسیتی و نگرش به برابری جنسیتی	۹۴-۵
۱۵۷	ازمون رابطه بین بعد سیاسی احساس نابرابری جنسیتی و نگرش به برابری جنسیتی	۹۵-۵

۱۵۸	ازمون رابطه بین بعد اجتماعی احساس نابرابری جنسیتی و نگرش به برابری جنسیتی	۹۶-۵
۱۵۹	ازمون رابطه بین بعد اقتصادی احساس نابرابری جنسیتی و نگرش به برابری جنسیتی	۹۷-۵
۱۶۰	ازمون رابطه بین بعد فرهنگی احساس نابرابری جنسیتی و نگرش به برابری جنسیتی	۹۸-۵
۱۶۱	ازمون رابطه بین احساس نابرابری جنسیتی و نگرش به برابری جنسیتی	۹۹-۵
۱۶۲	رابطه بین شغل و احساس نابرابری جنسیتی	۱۰۰-۵
۱۶۳	رابطه بین احساس محرومیت و احساس نابرابری جنسیتی و ابعاد آن	۱۰۱-۵
۱۶۴	رابطه بین تحصیلات و احساس نابرابری جنسیتی و ابعاد آن	۱۰۲-۵
۱۶۵	رابطه بین احساس محرومیت نسبی و شغل و تحصیلات و استفاده از ماهواره با احساس نابرابری جنسیتی	۱۰۳-۵
۱۶۶	رابطه بین استفاده از ماهواره و احساس نابرابری جنسیتی	۱۰۴-۵
۱۶۷	رابطه بین گروه مرجع خویشاوندان و احساس نابرابری و ابعاد آن	۱۰۵-۵
۱۶۸	رابطه بین گروه مرجع هنرپیشه و احساس نابرابری و ابعاد آن	۱۰۶-۵
۱۶۹	رابطه بین گروه مرجع روانشناس و احساس نابرابری و ابعاد آن	۱۰۷-۵
۱۷۰	رابطه بین گروه مرجع مذهبی و احساس نابرابری و ابعاد آن	۱۰۸-۵
۱۷۱	رابطه بین گروه مرجع زنان موفق و احساس نابرابری و ابعاد آن	۱۰۹-۵
۱۷۲	رابطه بین گروه مرجع اعضای خانواده و احساس نابرابری و ابعاد آن	۱۱۰-۵
۱۷۳	رابطه بین نگرش به برابری جنسیتی و احساس نابرابری و ابعاد آن	۱۱۱-۵
۱۷۵	تأثیرات متغیرها و احساس محرومیت نسبی در مدل اولیه	۱۱۲-۵
۱۷۶	تأثیرات متغیرها و احساس نابرابری جنسیتی در مدل اولیه	۱۱۳-۵
۱۷۹	تأثیرات متغیرها و احساس نابرابری جنسیتی در مدل اصلاحی	۱۱۴-۵

چکیده :

پژوهش حاضر با هدف سنجش احساس نابرابری جنسیتی در بین زنان خانه دار مشهدی در سال ۱۳۹۰ با تاکید بر روش پیمایش اجرا شده است جمع اوری داده ها با ابزار پرسشنامه محقق ساخته است. نتایج تحقیق از یک نمونه ۱۴۰ نفری با نمونه گیری تصادفی ساده بوده است از جامعه آماری ۱۵۰۰۰۰ نفری بدست آمده است. نتایج نشان می دهد که احساس نابرابری جنسیتی را به میزان (۱۳_۱۶) در حد متوسط بوده است. نتایج بدست آمده نشان می دهد که میزان تحصیلات پاسخگو_شغل پاسخگو_شغل همسر پاسخگو_میزان استفاده از ماهواره_احساس محرومیت نسبی بر متغیر احساس نابرابری جنسیتی تاثیر ندارد.

میزان تحصیلات پاسخگو بر بعد حقوقی احساس نابرابری جنسیتی تاثیر دارد.

میزان تحصیلات پاسخگو_میزان استفاده از ماهواره بر بعد سیاسی احساس نابرابری جنسیتی تاثیر دارد.

شغل همسر بر بعد اجتماعی احساس نابرابری جنسیتی تاثیر دارد.

میزان تحصیلات پاسخگو بر بعد اقتصادی احساس نابرابری جنسیتی تاثیر دارد.

میزان تحصیلات پاسخگو_احساس محرومیت بر بعد فرهنگی احساس نابرابری جنسیتی تاثیر دارد.

کلیدواژه ها: احساس نابرابری جنسیتی_ زنان خانه دار_ احساس محرومیت نسبی - استفاده از ماهواره.

فصل اول

بیان مساله

۱-۱- بیان مسأله

نابرابری جنسیتی مقوله‌ای بوده است. که از آغاز سپیده‌دم تاریخ تاکنون همراه با بشریت بوده است. و در هر زمان و در هر فرهنگ وجود داشته است. اما نابرابری جنسیتی از فرهنگ تا فرهنگ و از زمان تا زمان دیگر متفاوت بوده است. نابرابری جنسیتی تابع فرهنگ است. و در همه جوامع وجود دارد. (آبوت، ۸۰: ۹۴)

شمار زیادی از زنان بدون پی بردن به نابرابری موجود به زندگی روزمره خود ادامه می‌دهند. با این تصور که اوضاع باید این‌گونه باشد. اما زمانی که این نابرابری، احساس نابرابری تبدیل می‌شود. که افراد آن جامعه به این خودآگاهی برسند. و از حقوق خود به عنوان انسان آگاه شوند. (پورطاهری، ۸۸: ۱۱۷)

در جامعه ایران نابرابری بین زن و مرد به احساس نابرابری جنسیتی تبدیل شده است. و احساس نابرابری جنسیتی به مسئله تبدیل شده است. آمارهای دال بر وجود مسأله در جامعه ایران شامل موارد زیر است. تحقیق دهنوی با جامعه آماری دانشجویان دختر دانشگاه تهران ۹۴/۹٪ احساس نابرابری بالا و خیلی بالا، ۸۹/۶٪ احساس نابرابری اجتماعی بالا، ۷۹/۹٪ احساس نابرابری حقوقی بالا، ۹۱/۴٪ احساس نابرابری سیاسی کم، ۹۳/۶٪ احساس نابرابری اقتصادی بالا، ۸۹/۸٪ احساس نابرابری فرهنگی بالا، میزان احساس نابرابری اجتماعی زیاد ۵۰/۷٪ و میزان احساس نابرابری اجتماعی خیلی زیاد ۳۸/۹٪ میزان احساس نابرابری حقوقی زیاد ۴۴/۸٪ میزان احساس نابرابری حقوقی زیاد ۳۵/۱٪ میزان احساس نابرابری سیاسی خیلی زیاد ۵۳/۹٪ میزان احساس نابرابری سیاسی زیاد ۳۹/۷٪، میزان احساس نابرابری فرهنگی زیاد ۸۹/۸٪، میزان احساس نابرابری زیاد ۵۰/۴٪ میزان احساس نابرابری خیلی زیاد ۴۴/۵ ۴۴/۵٪ احساس نابرابری جنسیتی بالا ۹۴/۹٪ بوده است (دهنوی، ۷۰: ۸۴)

در تحقیق پور طاهری که جامعه آماری آن زنان روستاهای استان گیلان است. ۹۴٪ احساس نابرابری جنسیتی زیاد، ۹۱٪ احساس نابرابری اجتماعی زیاد، ۰/۸۵ احساس نابرابری حقوقی زیاد، ۹۱٪ احساس

نابرابری فرهنگی زیاد، ۱۷٪ احساس نابرابری سیاسی زیاد، ۴۱٪ احساس نابرابری اقتصادی زیاد دارند. و بیش از نیمی از زنان روستایی احساس نابرابری جنسیتی می‌کنند. (پورطاهری، ۸۸: ۱۱۷)

در تحقیقی که در اصفهان صورت گرفته است. احساس نابرابری جنسیتی با میانگین ۳/۲ در سطح بالاتر از نابرابری اجتماعی با میانگین ۲/۷ بوده است. و حتی میزان احساس نابرابری از نابرابری موجود در جامعه بیشتر است. در تحقیق دیگری ۸۳/۷٪ مردم در مقایسه خود با دیگران احساس نابرابری پیدا کرده‌اند. (ربانی، ۲۰۱۰: ۸۷-۱۱۲)

در تحقیق تحلیل ثانویه احساس برابری و احساس نابرابری که توسط مریم منیری انجام شده است. میزان احساس نابرابری و بی عدالتی جنسیتی در ابعاد آن در میان شهروندان ایرانی نسبتاً زیاد است. (منیری، ۸۳: ۶۰-۶۳)

توجه به دیدگاه زنان خانه دار در مورد این مساله اهمیت دارد. زیرا تغییر دیدگاه های ایشان در زمینه مسائل مربوط به زنان نسبت به گذشته زیاد بوده است. (شادی طلب، ۱۳۸۰: ۳۰-۳۶)

بررسی احساس بی عدالتی اهمیت دارد. زیرا احساس بی عدالتی می تواند نشان دهنده میزان رضایت و نارضایتی افراد از زندگی و اوضاع کلی جامعه باشد. میزان احساس نابرابری تابع تفاوت سطح توسعه یافتگی فرهنگی و سطح توسعه یافتگی سیاسی و سطح توسعه یافتگی اقتصادی میزان اطلاعات و آگاهی های سیاسی آگاهی های اجتماعی آگاهی های اقتصادی افراد و نقش مهم در شکل گیری نگرش یا طرز تلقی سیاسی نگرش یا طرز تلقی اجتماعی و نگرش یا طرز تلقی اقتصادی مردم جامعه است

(منیری، ۸۳: ۶۳-۶۰)

در کشورهای جهان سوم ارزیابی ذهنی از نابرابری اهمیت دارد. تا نابرابری عینی در جامعه اهمیت

داشته باشد (رفیع پور، ۸۰: ۱۶۹)

زیرا ادراک نابرابری و ارزیابی ذهنی ناشی از آن موجب احساس مثبت (احساس مثبت مانند هیجان، افتخار، شادی) یا احساس منفی (احساس استرس، عصبانیت، پریشانی، ترس) در مورد نابرابری می شود. و از این لحاظ اهمیت دارد. (mateeva , 2004)

پیامد احساس نابرابری جنسیتی شامل ، دعوا و مشاجره بین زن و شوهر، افزایش آمار طلاق، افزایش آمار تجرد، افزایش سن ازدواج، تمایل به هم جنسی خواهی، افزایش بیماری روحی و روانی در زنان و دختران، نارضایتی از روابط بین دو جنس زن و مرد، افزایش خودکشی، ایجاد احساس حقارت در زنان و دختران، نارضایتی از روابط بین جنس، افزایش خودکشی، ایجاد احساس حقارت در زنان و دختران، از بین رفتن ابتکار و نوآوری در آنان، از بین رفتن خلاقیت در دختران جوان، احساس ناامیدی در دختران جوان است (دوبوار، ۸۰)

اضطراب، عدم اعتماد به نفس، احساس حاشیه‌ای بودن، احساس بی ارزشی در دختران، احساس عدم حق مالکیت، احساس عدم داشتن حق دسترس به فرصت‌ها و منابع است. (راد، ۸۲: ۳۲۷)

از جمله آثار و نتایج دیگری که احساس نابرابری جنسیتی دارد شامل موارد زیر است

موجب کاهش کمیت و کیفیت کار فرد می شود. (www.psychology.harferozl.com) کاهش روابط صمیمی بین زن و مرد. (JAMIESON, 1999: 477- 494) کاهش رضایت و انگیزش (مهرام، ۸۸: ۸) کاهش درآمد سرانه و رشد اقتصادی کشورها (Batten , 2004) کاهش بهره‌وری در سازمان‌ها (مهرام، ۸۸: ۸) افزایش احساس افسردگی (Lynch , 2004) کاهش انگیزه در افراد (قاسمی، ۲۰۰۷: ۸) کاهش احساس سرزندگی در سراسر زندگی فرد (PeterEhopkm , 2009: 1-11) کاهش عزت نفس در فرد (kiasser 2004: 173-184) می شود. احساس نابرابری موجب کاهش عزت نفس در فرد می شود (Crocka , 1989: 608-630)، احساس نابرابری اثرات کلی بر سلامت مردم در جامعه دارد (Gereb , 1999:30)

نابرابری جنسیتی می تواند نظم اجتماعی، توسعه، ثبات سیاسی جامعه را تهدید کند. نابرابری جنسیتی تحت تأثیر عواملی مانند شهرنشینی، صنعتی شدن در زنان احساس نابرابری جنسیتی را پدید می آورد (دهنوی، ۸۴: ۵۱).

زنان در مقایسه با مردان موقعیت و نقش پایین تری در جامعه دارند. هرچه میزان رشد شخصیتی آنها بیشتر باشد. آگاهی آنان از حقوق شهروندی خود بالاتر می شود. و احساس نابرابری جنسیتی و عدم رضایت بیشتری می کنند. (عبداللهی، ۸۷: ۱۴۳-۱۴۲)

زیرا هرچه زنان فرهیخته تر شوند. عدم تناسب بین اندیشه ها و قابلیت های آنها از یکسو و فرصت هایی که جامعه در اختیارشان قرار می دهد. از سوی دیگر بیشتر می شود. و افزایش می یابد (مصفا ۷۵: ۱۶۰ به نقل از ناجی راد)

در آینده ایران شکافی عمیق بین تلاش در جهت آموزش زنان و آماده سازی زنان برای پیوستن به نیروی کار و دستیابی به اصلاحات قانونی از یک سو و نابرابری و فرودستی زنان از سوی دیگر موجب افزایش پیامدهای احساس نابرابری جنسیتی در زنان و دختران در آینده ایران می شود. (سانارسیان، ۸۴: ۱۶۸)

احساس نابرابری جنسیتی در زنان و دختران در آینده پیامدهای زیر را به دنبال خواهد داشت. احساس ناامیدی، احساس ترس، احساس افسردگی، گرفتن تصمیمات عجولانه هدایت به مسیر غیرمفید به حال جامعه موجب جلب نظر به ارزش های منفی و موجب افزایش پیامدهای آن با مرور زمان می شود. (Cromby, 2004: 15-11) کاهش هویت دینی- (کلاتری، ۸۴: ۱۸۴-۱۲۵) می شود. که به مرور زمان پیامدهای آن افزایش می یابد. و توجه به این موضوع ضرورت پیدا می کند..

همچنین می توان گفت مشهد یک شهر مذهبی در ایران است. و مذهب یکی از عوامل مؤثر بر احساس نابرابری جنسیتی در بین زنان است. پس بررسی دیدگاه های زنان در یک شهر مذهبی در مورد

احساس نابرابری جنسیتی در شناخت مسئله در سطح ایران می تواند مؤثر باشد. و در آینده ای نه چندان دور می تواند راهگشا برای حل مسئله باشد. و سؤالاتی که در این جا مطرح می شود. شامل موارد زیر است.

- ۱- آیا احساس نابرابری جنسیتی در بین زنان خانه دار مشهودی وجود دارد؟
- ۲- میزان احساس نابرابری جنسیتی در بین زنان خانه دار مشهودی تا چه اندازه است؟
- ۳- عوامل مؤثر بر احساس نابرابری جنسیتی و ابعاد آن در بین زنان خانه دار مشهودی چیست؟

۱-۲- اهداف تحقیق

۱-۲-۱- اهداف کلی

سنجش احساس نابرابری جنسیتی در بین زنان

۱-۲-۲- اهداف جزئی

تبیین رابطه میان احساس نابرابری جنسیتی بر حسب سطوح تحصیلی پاسخگو

تبیین رابطه میان ابعاد احساس نابرابری جنسیتی بر حسب سطوح تحصیلی پاسخگو

تبیین رابطه میان احساس نابرابری جنسیتی بر حسب سطوح شغلی پاسخگو

تبیین رابطه میان ابعاد احساس نابرابری جنسیتی بر حسب سطوح شغلی پاسخگو

تبیین رابطه میان احساس نابرابری جنسیتی بر حسب سطوح شغلی همسر پاسخگو

تبیین رابطه میان ابعاد احساس نابرابری جنسیتی بر حسب سطوح شغلی همسر پاسخگو

تبیین رابطه میان احساس نابرابری جنسیتی بر حسب احساس محرومیت پاسخگو

تبیین رابطه میان ابعاد احساس نا برابری جنسیتی بر حسب احساس محرومیت پاسخگو

تبیین رابطه میان احساس نا برابری جنسیتی بر حسب میزان استفاده خانواده پاسخگو از ماهواره

تبیین رابطه میان ابعاد احساس نا برابری جنسیتی بر حسب میزان استفاده خانواده پاسخگو از ماهواره

تبیین رابطه میان احساس محرومیت بر حسب سطوح تحصیلی پاسخگو

تبیین رابطه میان احساس محرومیت بر حسب سطوح شغلی پاسخگو

تبیین رابطه میان احساس محرومیت بر حسب احساس نابرابری جنسیتی

تبیین رابطه میان احساس محرومیت بر حسب میزان استفاده خانواده پاسخگو از ماهواره

فصل دوم

مباحث نظری

۲-۱- مبانی نظری

۲-۱-۱- اهمیت بررسی موضوعات مربوط به زنان

در گذشته خانواده تنها ساختاری بوده است. که زنان می توانستند به آن تعلق داشته باشند. و شرکت هم زمان زنان در زندگی خانوادگی و فعالیت در سایر نهادها قابل تصور نبود. با تغییر خانواده در گذر زمان به دلیل جدایی دولت و جامعه مدنی بر نابرابری میان دو جنس در خانواده و جامعه افزوده شد. (هلر، ۷۸: ۵ به نقل از خراسانی).

با جدا شدن قلمرو عمومی و خصوصی که نتیجه انقلاب صنعتی و جدایی روزافزون خانه از محیط کار بوده است. جامعه شناسان قلمرو عمومی یعنی دولت بازارکار را مورد توجه قرار داده اند. و قلمرو خصوصی خانه و روابط خانوادگی را نادیده گرفتند. اما زنان نیمی از جامعه هستند. و باید در تحقیقات جامعه شناسی به آنها توجه شود- (آبوت، ۸۰: ۵۰).

و همچنین می توان گفت. وضعیت زنان در هر جامعه ای نشانگر میزان پیشرفت آن جامعه است. و این واقعیتی است که روز به روز تعداد بیشتری آن را در می یابند. (محمودیان، ۱۳۸۲)

بدین منظور از دهه هفتاد میلادی مسایل مربوط به شرکت همه جانبه زنان در فرایند توسعه ملی بتدریج وارد دستور کامل سازمان توسعه و عمران ملی و بین المللی مسایل مربوط به زنان را به وضوح در برنامه های توسعه خود قرار دادند. تمامی این تلاش ها سعی در آگاه ساختن مردم در اهمیت زنان در توسعه کشور محل زندگی ایشان داشت. زیرا هیچ برنامه ای بدون توجه به آنها به اهداف خود نمی رسد. و هیچ توسعه ای پایدار نخواهد شد. (خواجه نوری، ۱۳۷۶)

زنان خود به تنهایی نمی توانند برای حل مشکلات خود اقدام کنند. زیرا زنان در اقلیت هستند. زیرا به منابع قدرت و ثروت دسترسی ندارد. مشکلات آنها فرعی است. و جامعه نگاه ارزشی به زن و مرد دارد.

هویت زن فرعی است. و زن قربانی و مستحیل در اصل‌ها می‌شود. یعنی همواره وظایف اصلی و اهداف خود را فراموش می‌کند. و در نتیجه دانشمندان زن کمند سازند. علم و فن زن کم است. رهبران سیاسی زن کمند. اکثر فقیران زنان هستند. (خراسانی، ۸۰: ۲۸-۳۰).

و حتی می‌توان گفت جنسیت به عنوان ساختار اجتماعی نابرابری را تولید و باز تولید می‌کند. (ریزمن، ۲۰۰۴: ۴۲۹-۴۵۰)

در جامعه ما در بیست سال گذشته شاخص‌های حساس به جنسیت پیشرفت‌ها و عقب‌ماندگی‌ها را نشان می‌دهد. تغییرات در وضعیت زنان را در دو طبقه اجتماعی می‌توان جستجو کرد. نخبگان زنان با تحصیلات دانشگاهی غالباً شاغل با روابط عمومی گسترده توده زنان سنتی اغلب خانه‌دار مذهبی با سطح آموزش پایین‌تر تغییرات درونی و برونی در دو طبقه زنان اثر گذاشت. که پیامد آن تغییرات برای طبقه اول و عدم تعادل شناختی در طبقه دوم الگوهای متفاوت از هنجارها و شبکه گسترده از روابط اجتماعی بود. بطوریکه اکنون زنان خواستار پایگاه اجتماعی بالاتر و مشارکت در تصمیم‌گیریها در جامعه دارند. این فرایندی است. که تازه آغاز شده است. و در دهه‌های آینده جامعه با انتظارات ارتقا یافته زنان ایرانی روبرو خواهد شد. (شادی طلب، ۸۰: ۳۱-۶۲)

توده زنان که اغلب در حاشیه مناسبات اجتماعی سیاسی نگه داشته شده‌اند. و نقش ایشان در عرصه‌های سیاسی نادیده گرفته شده بود. (باقریان، ۱۳۷۵: ۱۳۰-۱۳۵)

در دهه قبل و بعد انقلاب اسلامی این خواست متعلق به طبقه کوچکی از نخبگان بود. اما امروزه با حضور بیشتر زنان در عرصه‌های اجتماعی و سیاسی و پیوستن جمع شایان توجه از دختران طبقات اقتصادی پایین‌تر و سنتی‌تر جامعه به جمع نخبگان به یک خواست همگانی تبدیل شده است. با گسترش این تقاضا و نگرش‌ها در نظام ارزشی و رفتار اجتماعی متفاوت در عرصه‌های فرهنگی جامعه ایران نمود خواهد یافت. (شادی طلب، ۱۳۸۰: ۳۱-۶۲)